

12. संयामे ललाटेतपे रविम् BHATT. 6, 99. प्राचीम् sich unterwerfen KATHÁS. 19, 89. — c) sich beruhigen so v. a. abstecken von Etwas MBH. 1, 7023. — 2) शामयति (Vop. 18, 24) aus metrischen Rücksichten: द्राणा-स्त्रम् — अशामयत् (am Ende eines Cloka) MBH. 7, 4000. तस्मिंस्तमसि शामिति (नाशिते ed. Bomb.) 9, 633. pass. शाम्यताम् R. 5, 41, 4. MĀRK. P. 114, 33 in der Bed. werde aus dem Wege geräumt, — unschädlich gemacht vielleicht fehlerhaft für शाम्यताम्.

— intens. शंशति, शंशतम् P. 6, 4, 13, Schol. vollständig erlöschen: तेजसि शंशमो चक्रुः BHATT. 14, 67.

— अनु hinterher ruhig werden, — aufhören, — sich legen: °शाम्यत med. Buāg. P. 10, 86, 11. वादस्तमनु (so nach dem Comm.) शाम्यति 11, 22, 6.

— अभि aufhören, sich legen: कुत्सा संजायते, अभिशाम्यति MBH. 12, 6020.

— अव partic. °शात erloschen AIT. Br. 3, 34.

— समव caus. placare: चितिं समवशमयति ÇAT. Br. 7, 3, 2, 1. 2.

— उप ruhig —, still werden; aufhören, sich legen, erlöschen: खलः केनोपशाम्यति Spr. 3197, v. 1. MBH. 3, 1405. Buāg. P. 11, 20, 16. KULL. zu M. 8, 129. नोपशाम्यति मे मनः MBH. 3, 1008. उपशाम्यतु ते बुद्धिः BHATT. 20, 5. दुःखं शरीरम् MBH. 3, 72. शब्दः 16, 38. रजो भौमम् 4, 1051 (उपा° ed. Bomb.). 1775. 6, 78. अग्निः ÅCV. GRH. 1, 9, 3. AIT. Br. 7, 5. NIR. 4, 14. KAUC. 73. KHAND. UP. 2, 12, 1. Spr. 2975. कोपाग्निः MBH. 13, 7178. med.: त्यक्त्वा मन्युमुपशाम्यस्व (व्युप° ed. Bomb.) 6, 5812. उपशाम्येरन् (अग्रयः) AIT. Br. 7, 8. यथा निरिन्धना वक्त्रिः स्वयोना उपशाम्यते । तथा वृत्तितयाचितं स्वयोना उपशाम्यते ॥ MAITRAJUP. 6, 34. उपशात be-ruhigt, von Personen KATHÁS. 72, 100. BHĀG. P. 3, 22, 27. 5, 4, 18. 7, 14, 3. उपशातात्मन् adj. 1, 13, 50. 4, 13, 7. aufgehört, sich gelegt habend: °वैर adj. VARĀH. BRH. S. 8, 30. erloschen PRAÇNOP. 3, 9. R. 4, 17, 2. Vgl. उपशम fg. und उपशान्ति. — caus. beruhigen, stillen, beschwichtigen, aufhören machen, placare VARĀH. BRH. S. 97, 17. DAÇAK. 67, 18. Verz. d. Oxf. H. 145, b, No. 306, Z. 13. mit verlängertem Wurzelvocal (aus metrischen Rücksichten): पुष्पायुधम् — उपशामय MBH. 1, 6577. अगस्त्येनापि वातापि: किमर्थमुपशामितः so v. a. zur ewigen Ruhe gebracht 3, 8541. 8645. मुखवातोपशामित durch Blasen abgekühlt (Speise) MĀRK. P. 80, 45. — Vgl. उपशमन fg.

— अभ्युप, partic. °शात gestillt, abgekühlt: °मन्मथ R. 1, 1.

— व्युप sich beruhigen, aufhören, sich legen: त्यक्त्वा मन्युं व्युपशाम्यस्व (so ed. Bomb.) MBH. 6, 5812. इयं चित्ता मे शश्वन्न व्युपशाम्यति 5, 2363. तत्तमो व्युपशाम 7, 9427. न चापि वैरे वैरेण व्युपशाम्यति Spr. (II) 3233. Vgl. व्युपशम.

— समुप dass.: शब्दः समुपशाम्यति MBH. 12, 10583.

— नि caus. zur Ruhe —, zurecht bringen AV. 6, 52, 3. मन् उच्युतम् 111, 2.

— प्रणि P. 2, 4, 17. Vop. 8, 22. 11, 5. sich beruhigen: प्रणिशाम्य दश-मीव BHATT. 9, 100.

— परि caus. beschwichtigen, aufhören machen: कलिकलुषं वनयतु परिशमितम् Gtr. 7, 20.

— प्र sich beruhigen; zur Ruhe kommen, aufhören, sich legen, erlöschen: प्रशाम्य beruhige dich MBH. 2, 1944. 5, 7063. Spr. 3730, v. 1. यथा च प्रशमेदियम् (अनावृष्टिः) R. GORR. 1, 8, 14. प्रशशाम मकीरजः R. SCHL. 2, 40, 33. इत्यस्ते (so zu lesen) प्रशाम्यन्तु Suçr. 1, 17, 19. तारः 34, 8. गर्वः

VII. Theil.

Spr. 5333. संधमः KATHÁS. 106, 185. वक्त्रिदावदोषः PAÑKAT. 253, 23. वि-षम् Spr. 2706. वक्त्रिः (II) 770. ब्राह्मं तेजः M. 4, 186. BHĀG. P. 8, 19, 26. प्रशात ruhig geworden, beruhigt, ruhig: तत्रोपात् R. 1, 73, 6. अन्धव-त्पश्य ब्रूपाणि शब्दं बधिरवच्छृणु । काष्ठवत्पश्यते देहं प्रशातयेति ल-क्षणम् ॥ AMRTAN. UP. in Ind. St. 9, 28. 2, 11. M. 12, 27. MBH. 14, 196. R. GORR. 1, 77, 8. 2, 50, 7. 3, 70, 12. Spr. (II) 1916. 4479. धीर्° SĀH. D. 63, 69. BHĀG. P. 1, 19, 31. 2, 7, 47. 3, 1, 25. 13, 32. 32, 5. 5, 5, 2. 6, 9, 21. °चित् VERDĀN-TAS. (Allah.) No. 14. प्रशातात्मन् BHĀG. 6, 14. BHĀG. P. 6, 14, 5. °धो 3, 24, 44. KATHÁS. 12, 123. प्रशातात्मेन्द्रियाशय BHĀG. P. 2, 6, 40. 7, 10. प्रशातारु-णलोचन 3, 4, 7. °मूर्ति VARĀH. BRH. S. 58, 45. स्वात् Spr. (II) 1956. °वा-ह्निता चेतसः Verz. d. Oxf. H. 229, b, 10. पुर MBH. 3, 3063. राष्ट्र R. 1, 7, 15. ruhig so v. a. gleichgiltig, fahrlässig Spr. (II) 2831, v. 1. 4307. auf-gehört, sich gelegt habend, verschwunden: प्रशाताध्यायसत्कथा R. 2, 48, 27. °गीतित्सवनृत्यवादना 29. रोष R. GORR. 1, 77, 7. पुरुषो वायुः 6, 70, 51. भय 7, 71, 8. °स्वर ÇĀK. 27, 10. चापल Spr. (II) 4279. वैर 3451. शोक KATHÁS. 14, 18. सा दशा मम 23, 279. भृङ्गसंपात RĀGA-TAR. 3, 409. शोका-वेश PRAB. 96, 11. °काम BHĀG. P. 7, 4, 33. 9, 8, 24. रजनीचराः so v. a. sich nicht mehr sehen lassend R. 3, 17, 21. रात्रि zu Ende gegangen LALIT. ed. Calc. 4, 14. प्रशातभूमिपालाभूतकितिचिद्विवासानि भूः so v. a. ohne Für-sten RĀGA-TAR. 2, 81. प्रशातोत्सुक erloschen VARĀH. BRH. S. 89, 1. अनल MĀRK. P. 99, 17. कोपस्वल्न PRAB. 5, 13. प्रशातार्चिखानलः BHĀG. P. 4, 13, 10. °कलिकापलाशकुसुम zu Schanden geworden BHATT. 8, 131. अस्त्र so v. a. beseitigt, entfernt UTTARAR. 110, 1 (148, 16). zur ewigen Ruhe eingegangen, gestorben, todt MBH. 7, 56. RĀGA-TAR. 1, 95. 5, 127. प्रशा-तारति PRAB. 117, 11. in der Auguralkunde = शात nichts Schlimmes bedeutend, boni ominis: दिप् JOGAJĀTRĀ 2, 22 in Ind. St. 10, 170. VARĀH. BRH. S. 83, 9. von Thieren 86, 16. R. 2, 34, 50. 3, 12, 13. 17, 18. 18, 21. BRAHMA-P. in L.A. (III) 52, 17. °रूतचेष्टित VARĀH. BRH. S. 86, 52. Vgl. प्रशम fg. und प्रशान् fg.; zu प्रशाम् hinzuzufügen die Stelle: अरुर्वे पु-रुषस्यानि प्रशान्ममेति wund ist des Mannes Auge, heil (schmerzlos) das meinige ÇAT. Br. 3, 1, 3, 10. — caus. beruhigen, beschwichtigen; stillen, aufhören machen, löschen: सान्नेन M. 8, 391. MBH. 2, 2309. 3, 12978. 8, 3355 (wohl प्रशमय माद्य zu lesen st. मे ऽद्य der ed. Calc. und प्रशमय-सेद्य der ed. Bomb.). निजतनयं प्रशमय्य तं प्रकोपात् KATHÁS. 109, 150. ते तत्पापं प्रशमयत्युत MBH. 13, 7592. उपस्थितं भयं घोरा मृगाः (boni ominis) प्रशमयत्येते R. 1, 74, 12. वनोपलवम् MEGH. 17. अषचारम् RAGH. 15, 47. विवादम् ÇĀK. 103. बाधाम् KHANDOM. 64. Suçr. 1, 61, 14. मन्युम् BHĀG. P. 6, 4, 6. शुचः 1, 6, 21. सप्तकृत्वः प्रशमितः खाण्डव कृव्यवाहनः MBH. 1, 8156. HARIV. 11939. प्रशमित zur Ruhe gebracht so v. a. un-schädlich gemacht, vernichtet MBH. 3, 2031. प्रशमितरिपु MRĀK. 178, 12. RAGH. 1, 61. Mit Dehnung des Wurzelvocals: प्रशामित (रजः शोषितेन) MBH. 9, 633. hier aus metrischer Rücksicht, ohne alle Veranlassung dagegen in den folgenden Stellen: प्रशाम्यमान beschwichtigt werdend MBH. 7, 9185. प्रकृतिव्यसनं यस्मात्तत्प्रशाम्य KĀM. NĪRIS. 13, 18. तेजः परं तेजसैव तपसा च तपस्तथा । प्रशाम्यते MĀRK. P. 16, 47. प्रशाम्य (= प्रक-र्षणं आलोच्य NILAK., also zu 4. शम् gezogen) नगरम् sich unterwerfen, wiedererobern MBH. 3, 12196. प्रशामित HARIV. 11939. Vgl. प्रशमन.

— अनुप्र caus. s. अनुप्रशमन.